

KOREOGRAFISKE UNDERSØKELSER små forskyvninger- store konsekvenser ?

er et studiobasert laboratorium ledet av koreograf og professor Anne Grete Eriksen med deltakelse fra ulike grupper dansere. Den sentrale utviklingsgruppen er kolleger ved KhiO, Avdeling Dans, og tre profesjonelle dansere.

Utviklingsgruppen har arbeidet sammen i studio i 8 dager og prøvet ut nye metoder og koreografiske strategier som har vært gjenstand for utprøvinger i ulike grupper. Både danse- og design studenter på BA og MA nivå samt en rekke profesjonelle dansere har deltatt.

De deltakende utøverne representerer høyt kvalifiserte dansere fra samtids- og klassisk dans med lang profesjonell erfaring og særskilt interesse for skapende koreografisk virksomhet. Utøvergruppene har representert stor bredde i forhold til dansemessig bakgrunn, kultur og nasjonalitet og alder.

RESULTATER

Prosjektet belyser hvordan den enkelte deltaker anvender lignende prosesser i sitt eget kunstneriske arbeid som utøvende og skapende danserkunstner innen spesialfeltet koreografisk komposisjon. Resultatene kan anvendes innen undervisning av studenter i dansekunst, i forskningsbasert undervisning av dans og koreografi, og som metodeutvikling for profesjonelle utøvere i prosessbaserte, demokratiske, kunstneriske team hvor en åpen dialog mellom partene skaper basis for materialutviklingen. I denne sammenhengen menes 'material' både det individuelle fysiske bevegelsesmaterialet, dansen, og bearbeidelse og utvikling av dette materialet til en koreografisk komposisjon, verkets helhet.

HVORDAN PÅVIRKER AFFEKTIVE OBJEKTER DEN SKAPENDE PROSESSEN

Bevegelsesmaterialet som er utviklet individuelt av hver danser kommer fra gitte oppgaver fra koreograf/prosjektholder. Disse er utvalgte og spissede kategorier inspirert av 'Chance Procedures' og nye, eksperimentelle metoder med faste, konsekvente rom- og tidsangivelser.

ROMMET- ET SIRKULÆRT ROM

I første fase av undersøkelsene er rommet tilført små objekter som er plassert i en sirkel på ca 11 meter i diameter. Dette for å skape en sirkel stor nok til at 5-8 dansere kan bevege seg samtidig i rommet. I tillegg er et dansestudio/liten scene vanligvis stort nok til å gi rom for en sirkel på denne størrelsen og samtidig sikre at det er ca en meter utenfor sirkelen. Det er benyttet identisk oppsett som startøvelse i alle undersøkelsene og i alle gruppene.

Etter startøvelsene er gjennomført har danserne sammenlagt et materiale på 60 sekunder hver. Dette materialet er så gjenstand for kompositorisk manipulering med ulike rekkefølger, ulike inndelinger av utøverne i en sjansekompositorisk kreativ dialog med mange utprøvinger som får konsekvenser for neste fase.

Neste fase kan være at gruppene tar ulike kompositoriske valg mot en utvidet, lengre og mer komplekst sammensatt komposisjon med flere ledd.

Rommet er hele tiden konstant og dette hjelper både utviklingen av det personlige materialet, memorering av de tidlige frasene og det fester komposisjonen raskt i kroppen slik at ytterligere komplekse regler kan introduseres. Dansematerialet beholdes og gjenøves og blir gradvis mer sofistikert etter som flere og mer nyanserte valg tas av den enkelte utøveren. I øyeblikksvise møter velger utøverne fokus i øyeblikket og disse valgene som etterhvert blir mer bevisstgjorte får igjen konsekvenser for komposisjonen i øyeblikket. Øyeblikkene åpner for dialog i sanntid og et uttrykk med høy grad av 'live- faktor' opptrer.

HVILKE OBJEKTER

Objektene er personlige gjenstander fra koreografens peishyller. Undersøkelsene dreier seg i første fase om å observere om disse objektene vil hjelpe til, eller påvirke bevegelsesskapingen i noen retning. Danserne får oppgaver i å skape materiale som kan repeteres nøyaktig, fra valgt objekt A med varighet 20 sekunder nøyaktig- til valgt objekt B, og videre fra objekt B tilbake til objekt A nå med varighet 40 sekunder. Danserne skal skape sine individuelle bevegelsesmønstre på kort tid. Tilsammen vil hver ha en frase på 60 sekunder med individuelle bevegelser og faste mønstre i rommet.

OBJEKTENE

Objektene er først tenkt som punkter i rommet som danserne forholder seg til. Det viser seg tidlig at objektene også gir god hjelp til å huske posisjoner og avstander, og de er dessuten også triggere av bevegelsesmateriale. Objektene gir impulser som danserne kan, men ikke må, utnytte eller la seg inspirere av.

OPPSUMMERING

Det viser seg at objektene spiller en større rolle enn først antatt. De samme objekter i samme posisjoner i forhold til hverandre blir benyttet gjennomgående og fungerer som referanser i kommunikasjonen, og de beholdes gjennom hele prosjektperioden.

Innen dette faste romoppsettet og med fortsatt spesifiserte tidsangivelser er det individuelle bevegelsesmateriale videre gjenstand for eksperimenter med små forskyvninger som gir stadig nytt kompositorisk resultat.

Komposisjonene som prøves har utgangspunkt i relasjoner mellom danserne, deres spesifikke fokusskiftninger, deres oppmerksomhet, energi og kinestetisk sansebevissthet. Forskyvninger er også forårsaket av kostyme- og lydelementer som kommer til.

Hvert forsøk har ført til diskusjoner og refleksjoner som har presset gruppen videre mot både nye metoder og større verbal artikulering. Det har ført til utvidede kunstnerisk innsikter for alle medvirkende som vil benyttes i levende kunstnerisk aktivitet og faglig formidling.

DELTAKERE

Utviklingsgruppen:

KhiO, avdeling Dans: danser og lektor Ingunn Rimestad, danser og førsteamanuensis Tania Rodriques, koreograf og professor Anne Grete Eriksen

utenfor KhiO, Høgskolen for Dans og Koreografisk tenkning: Caroline Wahlstrøm Nesse, Camilla Myhre, Marius Kjos

Internasjonalt samarbeid:

Vilnius: Aira Nagineviciute-Adomaitiene, Goda Laurinaviciute,

Riga: Vilnis Birins, Olga Zitluhina

Tallin: Tiina Ollesk, Renee Nömmik

Hammerfest: Solveig Leinan Hermo, Stellaris DansTeater

Deltakere fra Avdeling Design:

I prosjektet deltar professor Christina Lindgren med kostymeelementer som en del av vårt felles pågående og flerårige samarbeid **Clothes and Choreography**. Dette tverrfaglige samarbeidsprosjektet gjennomføres som et separat laboratorium høsten 2018 i en 3 ukers workshop for KhiOs MA studenter i Koreografi og Dans.

PROSJEKTETS FORGREININGER: Forskningsbasert undervisning Prosjektet er også presentert i undervisning av MA Dans og MA Koreografi, august/september 2017, i undervisning av PPU og for MA Design/spesialisering, januar 2018 i samarbeid med professor Toni Kauppila i Design i forlengelse av et flerårig samarbeid i Koreografi og Interaksjonsdesign.

Arbeidet er dessuten delt med 1 BA i samtidsdans og jazzdans.

Denne studentgruppen hadde på forhånd workshop i Koreografiske Fag hvor KUF prosjektet ble gjenstand for en parallell prosess. I siste fase delte studentene og utviklingsgruppen sine resultater 14.09.2017.

KUNSTNERISKE FORGREININGER: ny koreografi

Den forskningsbaserte aktiviteten har også fått betydning for metoden som ble anvendt eksperimentelt i arbeidet med 1 BA samtidsdans hvor en ny koreografi på 10 min ble laget og presentert for offentligheten 3.-9. mai i Avdeling Dans' Vårforestilling (Tittel: «Får jeg lov?») Her var objektene skiftet ut med 40 eksemplarer av Norges Lover.

Deling i fagmiljøet i KhiO

Prosjektet ble delt med kollegiet ved Avdeling Dans på felles fagdag 12.04. i en times muntlig presentasjon og samtale hvor Ingunn Rimestad, Tania Rodriques og Christina Lindgren medvirket sammen med prosjektholder.

Deling i fagmiljøet- utenfor Khio

I forbindelse med BarentsDans 2018 ble prosjektet presentert i en to-dagers workshop med 8 dansere fra Vilnius, Riga og Tallin og Hammerfest. **Prosjektet +45** er et internasjonalt forskningsprosjekt for profesjonelle dansere over 45 år.